

PMG przetrwało jednak dwie poważne transformacje przełomu lat 80. i 90.: z firmy państwowej w prywatną, a równocześnie z firmy specjalizującej się w miernictwie górniczym w usługową w zakresie geodezji powierzchniowej. I odniosło sukces, co jest zasługą zarówno kierownictwa, jak i wszystkich pracowników. Zdaniem prezesa cytowane motto stanowić powinno również wyzwanie na przyszłość, aby – jak chciało wielu jubileuszowych gości – firma dotrwała do kolejnej rocznicy półwiecza swego istnienia. W dotychczasowej historii Przedsiębiorstwa Miernictwa Górniczego w książce przyjęć zostało zarejestrowanych 4503 pracowników, którzy wzięli z nim swoją przyszłość. Maksimum zatrudnienia przypadło na 1973 r. – 673 osoby. PMG to jedyna firma w Polsce przez lata specjalizująca się w miernictwie górniczym, tym samym mocno związana ze Śląskiem i górnictwem – wkład pracy jej załogi można znaleźć praktycznie w każdej polskiej kopalni, ale nie tylko (ramka poniżej). – *Delegacje rozsiępane po całym kraju, praca w soboty i niedziele, w dzień i w nocy, pod ziemią i pod gołym niebem, niezależnie od pory roku i pogody, pracownicy dołowi przez ponad 20 lat wykonujący prace szybkie w cyklach 24-godzinnych, bo tego wymagali zleceniodawcy – wspominał w okolicznościowym wystąpieniu prezes Białozyt. Te wszystkie uciążliwości nie przeszkodziły jednak w intensywnym rozwoju firmy.*

50-lecie Przedsiębiorstwa Miernictwa Górniczego,
Katowice, 26 listopada

Spod ziemi na powierzchnię

„Nietrudno zwycięstwo odnieść. Trudno sprawić, aby trwałe było”.

Ten stary arabski aforyzm zacytował Tomasz Białozyt – prezes, a zarazem dyrektor Przedsiębiorstwa, które w swojej 50-letniej historii przeżywało nie tylko wzloty.

Ważniejsze inwestycje obsługiwane przez PMG:

- kopalnie Górnośląskiego i Rybnickiego Okręgu Węglowego,
- elektrownia szczytowo-pompowa „Porąbka-Żar”,
- hydroelektrownie „Czorsztyn”, „Młoty”,
- elektrociepłownie „Wrocław II”, „Będzin”, „Tychy”, „Chorzów”, „Bielsko-Biała”,
- elektrownie „Rybnik”, „Łagisza”, „Turoszów”, „Belchatów”,
- tunele metra w Warszawie budowane metodą tarczową,
- hala widowiskowo-sportowa „Spodek” w Katowicach,
- Huta „Katowice”,
- walcownia duża oraz elektrostalownia Huty „Zawiercie”,
- autostrada A-4, ■ droga krajowa nr 1.

Przełomowy dla Przedsiębiorstwa okazuje się wspomniany schyłek lat 80. Wtedy to w efekcie zmiany polityki państwa w stosunku do rynku paliw i energii następuje kryzys polskiego górnictwa. Zaniechano budowy i rozbudowy kopalń, pojawiły się nawet pierwsze decyzje o ich likwidacji. Jak w zwierciadle odbija się to na kondycji przedsiębiorstw związanych z branżą górniczą. Redukcja zleceń oraz zerwanie więzi kooperacyjnych zmuszają PMG do niepopularnych decyzji i zmiany polityki organizacyjnej. Zatrudnienie spada. Następuje połączenie oddziałów powierzchniowych Przedsiębiorstwa z czterech w dwa, a potem w jeden. Ma miejsce zdecydowana redukcja zatrudnienia w oddziale dołowym i w tym samym czasie zatrzymanie prac przy budowie metra. Ze względu na gwałtowne zmiany technologiczne w poligrafii większość pieniędzy na inwestycje Przedsiębiorstwo lokuje właśnie w jej modernizację. Tym samym trwa dostosowywanie się do kurczącego się rynku zleceń. Rada Pracownicza, związki zawodowe i dyrekcja dochodzą wtedy do wspólnego wniosku o konieczności prywatyzacji.

Po 3 latach negocjacji 1 września 1996 r. PMG zostaje przekształcone w spółkę pracowniczą z licznymi obciążeniami i rygorami dotyczącymi liczby pracowników, płac i inwestycji. Stan zatrudnienia wynosi wówczas 132 osoby, co daje miejsce w pierwszej dziesiątce firm geodezyjnych w Polsce. W tym czasie na rynku śląskim działa już około 800 firm i samodzielnych

Zdjęcia z archiwum PMG: Wyznaczenie azymutów metodą żyroskopową w wyrobisku górniczym pod kierunkiem inż. Engelberta Janika oraz pomiary geodezyjne przy głębinieniu szybu

Andrzej Bałdys i Irena Kulik dekorowani przez senatora prof. Bernarda Drzęźlę

Nagrody i odznaczenia

Nagrodami jubileuszowymi uhonorowani zostali długoletni pracownicy PMG: Jan Galszka (40 lat pracy), Bolesław Iksal (40), Andrzej Bałdys (35), Irena Kulik (35), Jerzy Kołodyński (35), Marian Malinowski (35), Janina Przybyła (35), Andrzej Szymczyk (35), Jadwiga Lachowicz (30), Zbigniew Wawerla (30), Adam Otrząsek (25), Tadeusz Szymandera (25), Anna Marzec (20), Krzysztof Wicik (20), Grażyna Gorczyczyńska (15), Danuta Bogdan (10), Wojciech Skubis (10), Karina Sudomierska (10). Z kolei prezydium Zarządu Głównego SGP przyznało złotą odznakę honorową prezesowi firmy Tomaszowi Białożyty.

Prezes PMG Tomasz Białożyty

Od lewej: Jan Krawczyk, Jerzy Malara (były wiceminister górnictwa), prof. Mirosław Chudek (PŚI.), prof. Jerzy Chwastek (AGH)

wykonawców. Aby nie wypaść z obiegu, PMG stale inwestuje. Za węgiel i inne dobra przemysłowe, które otrzymuje jako zapłatę za swoje prace, kupuje nowoczesny sprzęt geodezyjny i modernizuje siedzibę. W bieżącym roku zakupy inwestycyjne pochłonęły już 700 tys. zł.

W wygłaszanych przy okazji jubileuszu wypowiedziach podkreślono znaczenie kadry i jej nauczycieli w sukcesie Przedsiębiorstwa. – *Na ogólną liczbę 420 pracowników z wyższym wykształceniem ponad 60% to absolwenci Wydziału Geodezji Górniczej AGH ukształtowani zawodowo, modelowani przez niestrudzonego pedagoga i wychowawcę prof. Mieczysława Milewskiego oraz mistrza rachunku wyrównawczego prof. Józefa Wędzonego. PMG to firma elastyczna, technicznie przycięta, a coraz młodszą i prężną grupą młodych inżynierów zdolnych udźwignąć każdy ciężar i rozwiązać każdy temat zawodowy. To dzięki nim ostatnie 2 lata są umiarkowanie spokojne i dość zasobne. To dzięki połączeniu doświadczenia z młodzieńczą fantazją możemy pochwalić się zyskiem, być widoczni na rynku polskim i rozwiązywać coraz trudniejsze zadania* – podsumował prezes Białożyty.

Dzisiejsza oferta firmy to tworzenie numerycznej mapy ewidencji gruntów i budynków w najnowszej technologii fotogrametrycznej, opracowywanie map na bazie zdjęć lotniczych, wykorzystywanie fotogrametrii cyfrowej do sporządzania dokumentacji i archiwizacji obiektów architektury przemysłowej, a także systemu ASG-PL do pomiarów związanych z opracowaniem map do celów katastralnych. A w geodezji górniczej – poza tradycyjnymi pomiarami – wykorzystanie oprogramowania do wizualizacji przestrzennej i obliczenia objętości wyrobisk, stosowanie bezlusterkowych tachimetrów i skanerów laserowych do inwentaryzacji wyrobisk górniczych, wykorzystanie technologii ASG-PL do pomiarów orientacji wyrobisk.

W uroczystościach jubileuszowych Przedsiębiorstwa uczestniczyli byli i obecni szefowie oraz pracownicy. Wiele ciepłych słów i gratulacji pod adresem Jubilata padło z ust zaproszonych gości. W ocenie marszałka województwa śląskiego PMG obecnie, działając jako spółka, skutecznie odpowiada na wyzwania gospodarki rynkowej, co jest najsurowszym i najbardziej obiektywnym kryterium oceny każdego podmiotu gospodarczego. Wykonywane przez Przedsiębiorstwo zadania obejmują nie tylko tradycyjne prace geo-

Kalendarium

marzec 1954 – wpisanie PMG do rejestru przedsiębiorstw państwowych, tymczasowa siedziba w baraku Zakładów Soli Potasowej w Katowicach-Wełnowcu, dyrektorem Franciszek Tybulczuk

kwiecień 1954 – pierwsza robota (orientacja wyrobisk górniczych w kopalni „Klimontów”)

wrzesień 1955 – nowa siedziba w Bytomiu

wrzesień 1958 – dyrektorem Konrad Stecki
styczeń 1959 – organizacyjne podporządkowanie PMG Zjednoczeniu Budownictwa Górniczego w Katowicach

rok 1968 – wdrożenie fotogrametrii do pomiarów sytuacyjno-wysokościowych i pionowości kominów (po raz pierwszy w kraju)

wrzesień 1970 – wdrożenie maszyny cyfrowej ODRA 1204 do obliczeń

rok 1972 – wdrożenie pierwszego wskaźnika laserowego do wyznaczania kierunku przy drażeniu sztolni Hydroelektrowni „Porąbka-Żar”; wdrożenie dalmierza elektrooptycznego Distomat DI-10 do pomiaru osnów poziomych

marzec 1973 – dyrektorem Tadeusz Kuźniak

czerwiec 1979 – przeniesienie do nowej siedziby w Katowicach przy ul. Mikołowskiej

październik 1984 – włączenie PMG do Gwa-rectwa Budownictwa Górniczego, jako Zakład Miernictwa Górniczego

rok 1986 – zakup pierwszych komputerów: IBM PC XT i IBM PC AT

kwiecień 1988 – Okręgowy Urząd Górniczy w Katowicach zalicza PMG do grupy Zakładów Górniczych

kwiecień 1990 – PMG odzyskuje samodzielność

sierpień 1990 – dyrektorem, wyłonionym w drodze konkursu, Tomasz Białożyty

wrzesień 1996 – przekształcenie w procesie prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego PMG w spółkę pracowniczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Miernictwa Górniczego Spółka z o.o.

dezyjne i kartograficzne, ale także usługi realizowane za pomocą najnowocześniejszych technologii, czyniąc tym zadość wymogom gospodarki XXI wieku. – *Wysoka jakość świadczonych usług wyznacza standardy dla innych podmiotów działających w województwie w branży geodezyjnej, co ma istotne znaczenie dla regionu* – napisał marszałek w liście gratulacyjnym.

Tekst i zdjęcia Anna Wardziak

W materiale wykorzystano okolicznościową publikację „50-lecie Przedsiębiorstwa Miernictwa Górniczego” autorstwa A. Błaskiego i T. Pieniążka